

Programma scholing contextueel behandelen Jeugd en Volwassenen

Achtergrond en doelstelling voor de training

Binnen de training contextueel behandelen krijg je inzicht in de visie en de werkwijze van Contextueel Behandelen Jeugd en Volwassenen, zoals binnen de Dimence Groep is ontwikkeld. Hoe de samenwerking van de volwassen en jeugd GGZ een meerwaarde kan hebben in het verhogen van de kwaliteit van zorg aan ouders en kinderen. Tevens hoe het beoogt de overdracht van psychopathologie te beperken. Wetenschappelijke onderbouwing voor het belang van vroeg interveniëren worden o.a. gevonden in de hoge mate van overdracht van psychische stoornissen van ouder op kind, onderzoek van gehechtheid, de invloed van psychopathologie op het ouderschap en de ouder-kindrelatie, de ontwikkeling van het brein en de invloed van stress. Je leert risicofactoren die van invloed zijn op de zwangerschap en op de vroege ouder-kind interactie te herkennen aan de hand van een gestructureerde lijst en leert vervolgens hoe deze risicofactoren te wegen en hier een vervolg aan te geven.

Doelgroep:

(Kinder- en jeugd) psychiaters, artsen, (klinisch) psychologen, SPV, verpleegkundig specialist GGZ, systeemtherapeut, vaktherapeuten, maatschappelijk werker werkzaam binnen de Dimence groep.

Data 2021:

- 1) 27 september 2021 en 26 oktober 2021 van 13:00 uur -17:30 uur;
- 2) 23 november 2021 en 14 december 2021 van 13:00 – 17:30 uur.

Duur totaal: 8 uur

Docenten:

Hanna Stolper, klinisch psycholoog, werkzaam voor Jeugd GGZ, Project Research en Development (onderzoeker), praktijkopleider GZ-psychologie, Klinische Psychologie, Psychotherapeuten. Docent IMH Rino.

Ingrid van den Berg, klinisch psycholoog, werkzaam voor Jeugd GGZ. Docent IMH Rino.

Maud Rijkers, klinisch psycholoog, Werkzaam voor: team Specialistisch Centrum SOLK & Somatische symptoomstoornissen, Dimence. Docent GZ-opleiding.

Gastdocent: Anneke Rots, GZ-psycholoog/psychotherapeut, IMH specialist DAIMH, Mark Lambers, PMT.

Literatuur:

- Zorgprogramma contextuele behandeling
- Alice van der Pas, Theorie en Praktijk ter Discussie, 2, Beseffen alle ouders wat verantwoordelijk zijn voor een kind is? Twee antwoorden op een strikvraag.

Toetsing:

Cursisten dienen na dagdeel 1 een risicolijst in te vullen en dit te bespreken op dagdeel 2.

1. Dagdeel 1: 13.00 - 17.30 uur

13.00-14.30

Overdracht psychopathologie en risicofactoren: mechanismen, risicolijst door Hanna Stolper

Kinderen die te maken hebben met een ouder met psychische problematiek hebben een hoger risico om ooit zelf een psychische stoornis te ontwikkelen (Bijl e.a. 2002, Trimbos factsheet). Ondanks dat er veel kennis is over de risico's voor kinderen waarvan de ouder een psychische stoornis heeft (Hosman, van Doesum & van Santvoort 2009, Reupert & Maybery, 2007), wordt dit wereldwijd in de praktijk van de GGZ volwassenen nauwelijks vertaald naar een gezinsgerichte benadering met specifieke aandacht voor de kinderen en de ouder-kindrelatie (Maybery, Foster e.a. 2015). Deze presentatie heeft als doelstelling om bij behandelaars in de Jeugd GGZ en volwassen GGZ meer sensitiviteit te ontwikkelen op de bestaande risico factoren. Als ondersteuning in dit leerproces maken cursisten kennis met de risicolijst over Risico- en beschermende factoren die van invloed kunnen zijn op de zwangerschap en de vroege ouder-kindrelatie vertaald en bewerkt door Marja Rexwinkel en Hanna Stolper (2017).

14.30-15.00

Deel 1: Ouderschap en psychopathologie door Maud Rijkers

De kans op het ontwikkelen van een stoornis is minder afhankelijk van welke stoornis de ouder heeft, maar wordt sterk beïnvloedt door de aanwezigheid en opeenstapeling van risicofactoren en/of protectieve factoren. In dit onderdeel wordt stap voor stap ingegaan A Developmental model of transgenerational transmission of psychopathology van Hosman, van Doesum & van Santvoort (2009).

15.00-15.30 Pauze

15.30-16.15

Deel 2: Ouderschap en psychopathologie door Maud Rijkers

De kans op het ontwikkelen van een stoornis is minder afhankelijk van welke stoornis de ouder heeft, maar wordt sterk beïnvloedt door de aanwezigheid en opeenstapeling van risicofactoren en/of protectieve factoren. In dit onderdeel wordt stap voor stap ingegaan A Developmental model of transgenerational transmission of psychopathology van Hosman, van Doesum & van Santvoort (2009). Cursisten krijgen in dit onderdeel tevens uitleg over de psychologie van het ouderschap geïnspireerd door lezingen van Alice van de Pas.

16.15-17.00

Casusbespreking door Hanna Stolper

In de casusbespreking oefenen cursisten met de toepassing van de theorie op de praktijk aan de hand van videobeelden. Ze oefenen met herkennen van risico factoren en beschermende factoren en oefenen met het stellen van een indicatie en het opstellen van een behandelplan.

17.00-17.30

Bespreken huiswerk en evaluatie middagdeel

Huiswerk na dagdeel 1: Risicolijst invullen bij een ouders met een jong kind. Deze risicolijst/ casus inbrengen op dagdeel 2.

2. Dagdeel 2: 13.00 - 17.30 uur

13.00-14.30

Presentatie zorgprogramma door Hanna Stolper

Dimence en Jeugd GGZ van Dimence heeft is in 2012 gestart met de ontwikkeling van de contextuele behandeling. In de afgelopen jaren is er onder leiding van Hanna Stolper gewerkt aan het opstellen van een zorgprogramma waar binnen deze presentatie stap voor stap aandacht is. Binnen het zorgprogramma komen de volgende onderdelen terug: historie, doel, doelgroep, achtergrond en visie, zorgproces en wetenschappelijk onderzoek. Cursisten maken kennis met het zorgprogramma en raken op deze wijze goed bekend met de inhoud van de contextuele behandeling.

14.30-15.00

Deel 1 : presentatie behandelprogramma Plons door Anneke Rots en Mark Lambers

"PLONS" is een ouder-kind-groep voor ouders met persoonlijkheidsproblematiek en hun baby (0-1.5 jaar). Zeker voor mensen met een persoonlijkheidsstoornis of mensen die moeite hebben met emotie- en stressregulatie, is het beginnend ouderschap met de zorg en verantwoordelijkheid voor een baby een grote verandering. Het kan voelen als een sprong in het diepe, PLONS! Zij voelen zich vaak kwetsbaar in hun ouderschap. PLONS werkt aan het krijgen van meer zelfvertrouwen van ouders in de omgang met het kind.

PLONS is een gesloten behandelgroep waarin ouders inzicht krijgen in de behoeftes en verlangens van hun baby. Er wordt stil gestaan bij het verder ontwikkelen van de hechtingsrelatie. Daarbij is er veel aandacht voor het mentaliseren van het gedrag van de baby en van zichzelf in relatie tot de baby. Doel is het verstevigen van de ouder-kindrelatie. Er wordt theorie besproken maar de nadruk ligt op het actief oefenen met mentaliseren.

Cursisten krijgen uitleg over het behandelprogramma Plons van de ontwikkelaars van het programma namelijk Anneke Rots en Mark Lambers. Doelstelling is dat cursisten na deze presentie de indicatie voor Plons kunnen stellen en eventueel ook zelf ervaring op kunnen doen met het opzetten en uitvoeren van het programma.

15.00-15.30: Pauze

15.30-16.00:

Deel 2 : presentatie behandelprogramma Plons door Anneke Rots en Mark Lambers

"PLONS" is een ouder-kind-groep voor ouders met persoonlijkheidsproblematiek en hun baby (0-1.5 jaar). Zeker voor mensen met een persoonlijkheidsstoornis of mensen die moeite hebben met emotie- en stressregulatie, is het beginnend ouderschap met de zorg en verantwoordelijkheid voor een baby een grote verandering. Het kan voelen als een sprong in het diepe, PLONS! Zij voelen zich vaak kwetsbaar in hun ouderschap. PLONS werkt aan het krijgen van meer zelfvertrouwen van ouders in de omgang met het kind.

PLONS is een gesloten behandelgroep waarin ouders inzicht krijgen in de behoeftes en verlangens van hun baby. Er wordt stil gestaan bij het verder ontwikkelen van de hechtingsrelatie. Daarbij is er veel aandacht voor het mentaliseren van het gedrag van de baby en van zichzelf in relatie tot de baby. Doel is het verstevigen van de ouder-kindrelatie. Er wordt theorie besproken maar de nadruk ligt op het actief oefenen met mentaliseren.

Cursisten krijgen uitleg over het behandelprogramma Plons van de ontwikkelaars van het programma namelijk Anneke Rots en Mark Lambers. Doelstelling is dat cursisten na deze presentie de indicatie voor Plons kunnen stellen en eventueel ook zelf ervaring op kunnen doen met het opzetten en uitvoeren van het programma.

16.00-17.00:

Bespreken huiswerk: Risicolijsst als vertrekpunt om port of entry te bepalen.

Cursisten bespreken in kleine groepen onder begeleiding van een docent een risicolijsst en leren gezamenlijk een port of entry voor behandeling te kiezen. Uitleg van het zorgprogramma kan hierbij ondersteunen en de theorie van het eerste dagdeel.

17.00-17.30:

Evaluatie en plenaire afronding